

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
СЛОВАЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
(СЛОВАЦЬКА РЕСПУБЛІКА)
ЧЕСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПРИРОДНИЧИХ НАУК (ЧЕХІЯ)
ПОМОРСЬКА АКАДЕМІЯ В СЛУПСЬКУ (ПОЛЬЩА)**

**Матеріали
міжнародної науково-практичної конференції**

**АГРАРНА ОСВІТА ТА НАУКА:
ДОСЯГНЕННЯ, РОЛЬ, ФАКТОРИ РОСТУ**

**«Інноваційні технології в агрономії,
землеустрої, електроенергетиці, лісовому
та садово-парковому господарстві»**

2 жовтня 2025 року

**Біла Церква
2025**

Редакційна колегія:

Шуст О.А., д-р екон. наук, професор.
Варченко О.М., д-р екон. наук, професор.
Недашківський В.М., д-р с.-г. наук, професор.
Димань Т.М., д-р с.-г. наук, професор.
Краютієне І., доктор.
Мамедова К.Х., доцент.
Карпук Л.М., д-р с.-г. наук, професор.
Панченко Т.В., канд. с.-г. наук, доцент.
Василенко О.І., доктор філософії, асистент.
Комарова Н.В., доктор філософії.
Мостипан О.В., доктор філософії, доцент.

Відповідальна за випуск – **Мостипан О.В.**, начальник редакційно-видавничого відділу.

«Інноваційні технології в агрономії, землеустрої, електроенергетиці, лісовому та садово-парковому господарстві»: матеріали міжнародної науково-практичної конференції, 02 жовтня 2025 року. – Біла Церква: БНАУ. – 52 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

Ел. адреса: <http://science.btsau.edu.ua/>

Повне або часткове заміщення пестицидів можливе завдяки комплексному підходу, який включає: Організаційні та господарські заходи: наприклад, правильна сівозміна, що запобігає накопиченню шкідників та хвороб. Агротехнічні методи: своєчасний та якісний обробіток ґрунту. Імунологічні методи: використання сортів культур, які є стійкими до шкідливих організмів. Біологічні методи: застосування природних ворогів шкідників (наприклад, комах-хижаків) та біопрепаратів. Ключовим є постійне впровадження нових наукових розробок та вдосконалення цих методів. Такий підхід дозволить ефективно регулювати чисельність шкідливих організмів, мінімізуючи шкоду для довкілля та здоров'я людини.

Тому метою досліджень була оцінка фітосанітарного стану посівів гречки за виробництва органічної продукції в умовах Правобережного Лісостепу України.

Дослідження проводили протягом 2022–2025 років на базі ПСП ім. Т.Г. Шевченка с. Тростинка, Васильківського району Київської області. Досліджено два сорти: та біопрепарати (контроль, Біокомплекс–БТУ, Органік–баланс). Фактор А. Сорти: Антарія (ср), Син-3/02 (сс), Ярославна (рс). Фактор В. Біопрепарати: Без Допоміжних продуктів (контроль), Біокомплекс–БТУ, Гумат калію, Гумісол. Всі допоміжні продукти, які було досліджено відповідають вимогам щодо ведення органічного виробництва та внесенні до переліку дозволених [2].

У період проведення досліджень на посівах гречки спостерігали поширення таких хвороб як фітофтороз, аскохітоз та несправжня борошниста роса.

Фітофтороз (ЕПШ 5 %) на контрольних ділянках отримали вищий відсоток ураження рослин гречки 2–3 %, за внесення органічних добрив показник знижувався до 1 %. Перші ознаки хвороби аскохітозу (ЕПШ 30 %) виявлялися в рослинах у фазі двох-трьох листків на варіантах без добрив (контроль), отримали 1–3 % уражених рослин за внесення органічних добрив цей показник знижувався до 0,5 %. Гречку пошкоджують близько 20 видів шкідників. Переважна більшість – багатоїдні шкідники. Найбільш поширені личинки коваликів (дротяники), жуки та личинки чорнишів, личинки хрущів, кравчик, саранові, коники, озима совка, совка-гамма, лучний метелик.

В період проведення досліджень на посівах гречки спостерігали поширення таких шкідників блішки гречкової та совки озимої. Одним із найнебезпечніших шкідників сільськогосподарських культур є совка озима (ЕПШ 3–5 м²). Блішка гречкова (ЕПШ 5–8 м²). В досліді на посівах гречки траплялося у фазу сходів 2–3 шт./м², а фазу дозрівання 4–5 шт./м².

За цих умов врожайність культури фіксували на рівні 2,3–3,0 т/га. Застосування допоміжних продуктів в органічному виробництві обумовлювало підвищення врожайності на 10 – 12,0 %, порівняно з контрольними варіантами

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Єзерковський А.В. Вплив технологічних заходів вирощування на виробництво органічної продукції зернових культур на торфових ґрунтах. Зб. наук. праць Уманського НУ садівництва. Сільськогосподарські науки. Умань, 2017. УНУС. Вип. 91. Ч. 1. С. 226–235.

2. Перелік допоміжних продуктів та методів, дозволених для використання в органічному виробництві. URL: https://organicstandard.ua/content/docs/catalogs/list_of_inputs_and_methods_ua.pdf

УДК 632: 633.16: 581.5

КАРПУК Л.М., д-р с.-г. наук

ОЛІЙНИК О.О., здобувач ступеня доктора філософії

Білоцерківський національний аграрний університет

ПОСІВНІ ЯКОСТІ ЗЕРНОВИХ КУЛЬТУР ЗА ОРГАНІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА

Встановлено, що передпосівна обробка насіння озимого жита та тритикале біопрепаратами Келкат Мікс і Реаком + покращує його посівні якості на 2–5 %, а польову схожість – на 2–4 %.

Ключові слова: озимі зернові, органічна продукція.

KARPUK L., Dr of Agr. Sciences
OLIYNYK O., Postgraduate student
Bila Tserkva National Agrarian University

SOWING QUALITIES OF CORN CROPS UNDER ORGANIC PRODUCTION

It has been established that pre-sowing treatment of winter rye and triticale seeds with biological preparations Kelkat Mix and Reakom + improves their sowing qualities by 2–5 %, and field germination by 2–4 %.

Key words: winter cereals, organic production.

Основне завдання українського аграрного сектору – забезпечити населення якісним продовольством. В умовах дефіциту ресурсів особливого значення набуває виробництво високоякісної продукції за допомогою ресурсозберігаючих технологій та сучасних методів біологізації.

Хоча органічне виробництво зернових культур в Україні має великий потенціал, воно все ще перебуває на початковій стадії розвитку. Український ринок органічних продуктів зростає, охоплюючи широкий спектр агропродовольчої продукції, що відповідає міжнародним стандартам. Це сприяє збереженню довкілля, здоров'ю ґрунтів і рослин, а також здоров'ю людей. Враховуючи зростаючий попит на органічну продукцію та наявний потенціал, органічне виробництво зернових культур має перспективи для подальшого розвитку в Україні.

Тому мета досліджень полягає у виявленні особливостей формування продуктивності сортів жита та тритикале озимого залежно від оптимізації та вдосконалення технологій вирощування в умовах Лісостепу України [1, 2].

Дослідження проводили протягом 2025 року на базі господарства ТДВ «Терезине», смт. Терезине, Білоцерківського району, Київської області. Сорти жита озимого (ЗУ Коссані Німеччина, середньостиглий); (Сіверське, Україна, середньостиглий) та сорти тритикале Мольфар (Середньоранній); Славетне (Середньостиглий); препарати: Келькат Мікс та Реакком +.

Встановлено, що передпосівна обробка насіння жита та тритикале озимого біопрепаратами Келькат Мікс та Реакком + забезпечує ріст показників посівних якостей насіння у межах 2–5% та відповідно польової схожості насіння на 2–4 %. Максимальний коефіцієнт продуктивного кушення забезпечує комплексне використання біопрепаратів у жита озимого та обприскування посівів у фазі весняного кушіння у тритикале озимого.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ткаченко О.С. Стан та перспективи органічного сільського господарства у регіонах України. Вісник полтавської державної аграрної академії. 2018. № 2. С. 49–54.
2. Органічне виробництво сприяє досягненню кліматичних цілей ЄС. URL: <https://organicinfo.ua/news/organic-contributes-eu-climate-goals>

УДК 633.34:631.53:631.8

МОРОЗ О.В., здобувач ступеня доктора філософії
КАРПУК Л.М., д-р с.-г. наук
Білоцерківський національний аграрний університет
lesya_karpuk@ukr.net

ОСОБЛИВОСТІ РОСТУ Й РОЗВИТКУ СОРТІВ КВАСОЛІ (*PHASEOLUS VULGARIS* L.) РІЗНИХ ГРУП СТИГЛОСТІ ЗА ПОЗАКОРЕНЕВОГО ПІДЖИВЛЕННЯ РОСЛИН

Наведено результати досліджень впливу позакореневого підживлення біопрепаратом «Органік-Баланс Монофосфор» на ріст й розвиток сортів квасолі різних груп стиглості. Виявлено, що позакореневе підживлення біопрепаратами сприяло прискоренню проходження фенологічних фаз, підвищенню біометричних показників й урожайності зерна.

Ключові слова: квасоля, сорти, позакореневе підживлення, біометричні показники, урожайність.